

Genre: Ungdomsbok, 12–15 år
Titel: Ingen början inget slut
Författare: Ellen Strömberg
Omslag: Sara Edström och Sofia Ekelund
Förlag: Rabén & Sjögren, Schildts & Söderströms
Sidantal: 221

Om jag ombads beskriva Ellen Strömbergs nya bok ”Ingen början inget slut” med bara tre ord skulle jag säga livet döden kärleken i ett svep utan kommatecken eller paus. Men nu har jag cirka 700 ord till mitt förfogande och kan berätta mer.

Benjamin är bara 14 år men har redan varit med om en stor sorg. Han är ensam barn, det är sommar och den ska han tillbringa med sin pappa i en husvagn i Österbotten. Pappan är arkeolog och engagerad i en utgrävning på ön Öuran. Det är ett år sedan Benjamins mamma dog och far och son försöker hitta ett sätt att hantera vardagen tillsammans.

Benjamins bästa (och enda) vän heter Olivia, men hon är på ett popkollo så de får nöja sig med att ses via mobilen. En dag möter han den jämnåriga Tristan på stranden och från den stunden förändras Benjamins liv.

Jag har tidigare skrivit om Ellen Strömbergs talang för att porträttera barn i tidiga tonår. Hon är helt enkelt en fena på att skildra den tiden i ett barns liv med allt vad den innebär av vilshenhet, sökande och längtan efter kärlek. Det är som om hon hade ett inre rum med skylten ”Tonår” på dörren, som hon går in och ut ur som hon behagar och hämtar det hon behöver just då.

Tristan är snygg, men har mossiga kläder och ser lite ”annorlunda ut”, vilket passar Benjamin bra, för han är också annorlunda. Tristan är hemlighetsfull och ger undanglidande svar. Därtill är han illa omtyckt av flera vuxna och Benjamin varnas för honom. Att Tristan saknar mobil och inte hänger på sociala medier är ju faktiskt lite skumt.

Tristan är en everlevare och vad det är uppenbaras pö om pö.

Som många andra finlandssvenska författare skriver Ellen Strömberg i olika genrer. Den här gången handlar det om magisk realism.

Det är kul att författaren valt en kille som huvudperson den här gången och dessutom inte en av den vanligare sorten som fantiserar om moppar, tjejer och fotbollskarriärer. Benjamin följer med pappa på loppmarknader, drömmer om evig kärlek och är beredd att offra mycket för att få uppleva den.

Läsaren förstår vartåt det baskar med Benjamins känslor innan han fattar det själv och man vill brista ut i ett ”jag vet, jag vet!” och avslöja för honom hur det kommer att gå. Den första kyssen – och den långa uppladdningen inför den – är skildrad med ömhet och respekt för karaktärerna och en närvaro som går att ta på.

Men kärleken är komplicerad.

Vid utgrävningarna finns en liten labyrint av små stenar, en jungfrudans, som inte bara arkeologerna fascinerar av utan även Tristan, något som Benjamin har svårt att förstå. Vad är

det för speciellt med jungfrudanser och varför just denna på Öuran?

En yogautövande flummare visar också intresse för jungfrudansen och blir ett hot mot de två killarna.

Samtidigt som Benjamins och Tristans historia når sin kulmen närmar vi oss Benjamins innersta och hans längtan efter mamman. Sorgen är kärlekens pris, heter det. En kliché kanhända, men klichéer tenderar innehålla korn av sanning och här manifesteras det på flera plan. Livet kan faktiskt vara så hemskt att mammor dör unga. I början syns Benjamins sorg i enstaka meningar, men mot slutet vågar han möta den på riktigt.

Trots sorg och ouppfyllda drömmar är boken inte deppig; den Strömbergska humorn lurar därunder som gäddan i vassen och blänker till ibland. I en scen till exempel är pappan, Benjamin och Tristan vid utgrävningarna. Pappan är lycklig över ett fynd, sveper ut med armarna och tycker att historia kan vara nog så "svindlande". Benjamin märker inget särskilt: "Jag såg mig omkring. Jag såg bara granar, stenar och några björkar. Det svindlade inte alls."

Ett tema i boken är frågan om evigt liv och utan att avslöja för mycket är kärleken mellan Benjamin och Tristan i vanlig mening omöjlig. Men kärlek kan ju bo i oss fastän vi inte ser den vi älskar.

En hommage till Sara Edström och Sofia Ekelund för den fyndiga pärmbilden. Varför den ser ut som den gör förstår man ganska snart.

Yvonne Granqvist